Lietas arhīva Nr. CA-0086-18/10
ECLI:LV:ZAT:2018:0228.C10118415.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2018.gada 28.februārī

Zemgales apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese S.Maršāne
tiesneses I.Skudra un I.Belicka
ar tiesas sēdes sekretāri I.Boži,
piedaloties apelācijas sūdzības iesniedzēja prasītāja /pers. B/ pārstāvim zvērinātam advokātam Gunāram Gailim, atbildētājas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „IECAVAS SERVISS" pārstāvei /pers. C/,
izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē civillietu **/pers. B/, personas kods /personas kods/, prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „IECAVAS SERVISS", reģistrācijas Nr.43603008779, par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu sakarā ar prasītāja /pers. B/ apelācijas sūdzību par Bauskas rajona tiesas 2017.gada 3.aprīļa spriedumu.**

Aprakstošā daļa

/pers. B/ 2015.gada 8.decembrī cēla Bauskas rajona tiesā prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk SIA) „IECAVAS SERVISS" par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu, kurā saskaņā ar Civillikuma 2391., 1770., 1779., 1782.pantu, lūdz tiesu piedzīt no SIA „IECAVAS SERVISS" 594,60 EUR un samaksāto valsts nodevu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /pers. B/ 2015.gada 13.maijā nodevis remontā atbildētāja autoservisā automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, (turpmāk arī Transportlīdzeklis), nolūkā novērst trūkumus un bojājumus, kādi minēti CSDD 2015.gada 6.maijā izsniegtajā tehniskās apskates protokolā Nr.RT 15TO44283903, tai skaitā, priekšējā tilta abu pušu sviru apakšējo sailentbloku maiņu, kas pēc šāda remonta prasa obligātu automašīnas priekšējo riteņu savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu. Par minētā remonta veikšanu prasītājs 2015.gada 13.maijā samaksāja atbildētājam 140 EUR un 2015.gada 14.maijā 90 EUR, kopsummā 230 EUR.

Nauda par savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu tika samaksāta, bet vēlāk izrādījās, ka šos darbus atbildētāja nemaz nebija veikusi. Tūlīt pēc šāda remonta prasītājs CSDD apskati 2015.gada 14.maijā izgāja, tomēr pēc nobrauktiem 6000 km konstatēja, ka neveikto darbu dēļ Transportlīdzekļa divas priekšējās riepas ir kļuvušas bīstamas tālākai ekspluatācijai, radot prasītājam sekojošus zaudējumus: 1) divu riepu 222-65 16 C pirkšana – 60 EUR, 2) riepu maiņa un savirzes regulēšana SIA „Teikmas" 2015.gada 3.augustā – 34,60 EUR, 3) morālais kaitējums 500 EUR – dzīvības briesmas, prasītāju par to nebrīdinot, braucot ar Transportlīdzekli, kuram pēkšņi var izsprāgt priekšējās riepas, apdraudot prasītāju, pasažierus un citus kustības dalībniekus, kuri piedalās ceļu satiksmē. Prasītāja 2015.gada 29.oktobra pretenziju atbildētāja atstāja bez ievērības (lietas 4.lapa).

Atbildētāja SIA „IECAVAS SERVISS" iesniedza rakstveida paskaidrojumus par celto prasību, kuros norāda, ka /pers. B/ prasību neatzīst.

Paskaidrojumos norādīts, ka 2015.gada 13.maijā prasītājs nodeva atbildētājai SIA „IECAVAS SERVISS" remontā automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/.

Transportlīdzekļa remontu veica atbildētāja autoatslēdznieks /pers. D/, bet savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu /pers. E/, kas ir darbinieks ar pieredzi. Remonta laikā tika novērsti tehniskās apskates protokolā Nr.RT 15TO44283903 konstatētie trūkumi, tai skaitā, tilta abu pušu sviru apakšējo sailentbloku maiņa ar klienta detaļām, kā arī Transportlīdzekļa priekšējo riepu savērsuma un sagāzuma pārbaude un regulēšana. Par remonta kvalitāti jau liecina apstāklis, ka pēc remonta 2015.gada 14.maijā Transportlīdzeklis veiksmīgi izgāja tehnisko apskati Ceļu satiksmes drošības direkcijā (turpmāk arī CSDD).

Pēc remonta ar Transportlīdzekli tika nobraukti vismaz 6000 km, kā to norāda pats prasītājs. Tas, ka remonts bija kvalitatīvs, liecina arī fakts, ka prasītājs, veicot šo 6000 km nobraukumu 3 mēnešu laikā, neizjuta nekādu diskomfortu, kas būtu jājūt, ja būtu problēmas ar savirzi, jo tad, braucot taisni pa līdzenu virsmu un atlaižot stūri, automašīna svārstās un „aiziet" uz sāniem.

Atbildētāja norāda, ka nav saprotams iemesls, kādēļ prasītājs ar pretenzijām vērsās tikai pēc 6000 km nobraukuma un 3 mēnešu braukšanas, pieprasot bezmaksas atkārtotu remontu. Atbildētāja būtu veikusi bezmaksas pārbaudi un, ja konstatētu, ka tiešām pastāv problēma, remonts būtu veikts bez maksas, bet to uzreiz nevarēja izdarīt, jo tieši šajā laikā bija aizvests uz remontu dators, kas veic savirzes regulāciju, un bez tā savērsuma precīzu regulēšanu nevar veikt. Prasītāju lūdza uzgaidīt dažas dienas, bet viņš devās uz citu servisu, kā arī laikraksta redakciju (lietas 14.lapa).

Ar Bauskas rajona tiesas 2017.gada 3.aprīļa spriedumu noraidīta /pers. B/ prasība pret SIA „IECAVAS SERVISS" par zaudējumu un morālā kaitējuma kopsummā 594,60 EUR piedziņu.

Tiesa spriedumā atsaukusies uz Civillikuma 1402.pantu, 1635.panta pirmo daļu, 1770., 1772., 1773., 1775., 1779. un 2212.pantu un pamatoja spriedumu ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pantu tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Kā vairākkārt ir norādīts Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta nolēmumos, prasības priekšmetu veido prasītāja materiāltiesiskais prasījums, savukārt otru prasības elementu, pamatu, veido apstākļi, ar kuriem prasītājs pamato savu prasījumu, t.i., juridiski fakti, ar kuriem tiesību normas hipotēze saista strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību, grozīšanos vai izbeigšanos.

Apstākļus, uz kuriem pamatota prasība, un pierādījumus, kas tos apstiprina, prasītājam ir pienākums norādīt prasības pieteikumā saskaņā ar

Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 5.punktu.

Prasītāja prasība ir pamatota uz sekojošiem apstākļiem: 1) prasītājs 2015.gada 13.maijā nodeva atbildētājai Transportlīdzekli remonta veikšanai, lai novērstu tos trūkumus un bojājumus, kas minēti CSDD 2015.gada 6.maija tehniskās apskates protokolā Nr.RT 15TO44283903, tai skaitā, priekšējā tilta abu pušu sviru apakšējo sailentbloku maiņu, un atbildētājam bija pienākums veikt arī Transportlīdzekļa priekšējo riteņu savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu; 2) par minētā remonta veikšanu prasītājs samaksāja atbildētājam kopsummā 230 EUR; 3) atbildētāja savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu nav veikusi; 4) prasītājs pēc nobrauktiem 6000 km konstatēja, ka Transportlīdzekļa divas priekšējās riepas kļuvušas bīstamas tālākai ekspluatācijai un tās ir jānomaina; 5) Transportlīdzekļa divas riepas kļuvušas bīstamas tālākai ekspluatācijai atbildētājas rīcības dēļ, neveicot savērsuma un sagāzuma regulēšanu; 6) prasītājs iegādājās 2 riepas par 60 EUR; 7) Transportlīdzekļa divu riepu nomaiņu un savērsuma un sagāzuma regulēšanas darbus 2015.gada 3.augustā veica SIA „Teiksmas", par ko prasītājs samaksāja 34,60 EUR; 8) braucot ar Transportlīdzekli, kuram nav veikta savērsuma un sagāzuma regulēšana, prasītājs morāli cietis, jo bija apdraudēta viņa dzīvība.

No minētā izriet, ka pēc prasītāja viedokļa gan zaudējumi, gan morālais kaitējums ir nodarīts atbildētājas līgumisko saistību neizpildes rezultātā.

Par 1., 2. un 7.punktā minētiem prasības pamatā esošiem apstākļiem strīds lietā nepastāv.

No pušu paskaidrojumiem izriet, ka 2015.gada 13.maijā starp pusēm tika mutiski noslēgts uzņēmuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētāja apņēmās veikt Transportlīdzekļa remontu, tai skaitā, savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu. Darbu saraksts un to izmaksas ir norādītas atbildētājas darbinieka sastādītajā dokumentā bez parakstiem, ko puses neapstrīd (lietas 7.lapa).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 29.aprīļa Noteikumu Nr.466 „Noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem" (turpmāk – Noteikumi Nr.466) 7.punktu, veicot transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa kontroli tehniskās apskates ietvaros un transportlīdzekļu tehnisko kontroli uz ceļiem, tiek kontrolēta atbilstība būtiskajām prasībām. Saskaņā ar šo noteikumu pielikumā minētajiem vērtēšanas kritērijiem inspektors novērtē konstatētos trūkumus vai bojājumus un atkarībā no to nozīmīguma piešķir tiem vienu no trijiem vērtējumiem, no kuriem 1.vērtējums nozīmē sīku trūkumu vai bojājumu, kas tieši neietekmē satiksmes drošību, 2.vērtējums nozīmē būtisku trūkumu vai bojājumu, kas ietekmē apkārtējo vidi vai var ietekmēt satiksmes drošību, ar 3.vērtējumu tiek apzīmēts bīstams trūkums vai bojājums, kas apdraud apkārtējo vidi, cilvēku veselību, dzīvību vai satiksmes drošību.

No CSDD 2015.gada 6.maija tehniskās apskates protokola Nr.RT 15TO44283903 (lietas 9., 23.lapa) un 2015.gada 14.maija tehniskās apskates protokola Nr.RT 15TO44418674 (lietas 10., 24.lapa) redzams, ka pēc remonta darbu veikšanas atbildētājas autoservisā atkārtotajā tehniskajā apskatē netika konstatēti tie trūkumi, kas sākotnējā pārbaudē tika novērtēti ar 2.vērtējumu.

Liecinieks /pers. D/ liecinājis, ka 2015.gadā strādāja pie atbildētājas autoservisā, veica prasītāja automašīnas remontu, mainīja detaļas, jo vajadzēja nomainīt balsta šarnīras. Kad /pers. D/ pabeidza savus darbus, automašīnu nodeva tālāk citam darbiniekam /pers. E/, kuram vajadzēja regulēt savērsumu, ko veic uz speciālas iekārtas. Darbinieki par paveikto darbu atskaitījās vadībai, /pers. F/. Lieciniekam nekas nebija zināms par prasītāja iebildumiem par remontu, un uzreiz pēc remonta nekādu iebildumu nebija. Vēlāk liecinieks pārtrauca darba attiecības ar atbildētāju, aizgāja strādāt citur, bet dažreiz satika /pers. E/, no kura vēlāk uzzināja, ka prasītājs izteica pretenzijas sakarā ar automašīnas remontu. /pers. E/ bija labs speciālists savā lietā. Atbildētājas autoservisā ir speciāla aparatūra savirzes veikšanai, tā ik pa laikam tiek vesta pārbaudei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu pušu paskaidrojumi nav atzīstami par pierādījumiem, ja tos neapstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Atbildētājas pārstāves paskaidrojumus par to, ka atbildētājas autoservisā tika veikti visi darbi, par kuriem puses vienojās, apliecina gan liecinieka /pers. D/ liecības, gan 2015.gada 14.maija tehniskās apskates protokols Nr.RT 15TO44418674. Savukārt, prasītāja paskaidrojumus par to, ka savērsuma un sagāzuma pārbaude un regulēšana atbildētājas autoservisā netika veiktas un ka 2015.gada maijā šo darbu veikšanai nepieciešamā iekārta atbildētāja autoservisā nedarbojās, neapliecina neviens cits lietā iesniegtais pierādījums. Tāpat nav pierādīts fakts, ka prasītājs samaksāja par nopirktām 2 riepām 60 EUR. Tiesa tiesas sēdes laikā izskaidroja prasītājam Civilprocesa likuma 104.panta pirmās daļas noteikumus, taču papildus pierādījumi netika iesniegti.

Apstāklis, ka pēc gandrīz 3 mēnešiem pēc remonta veikšanas 2015.gada 3.augustā prasītājs citā autoservisā pasūtījis divu riepu nomaiņu un savērsuma/savirzes pārbaudi, nenozīmē, ka 2015.gada maijā atbildētājs nebija veicis savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu. Transportlīdzekļa riepu stāvoklis 2015.gada maijā netika fiksēts un pierādīts ar jebkādiem lietā esošiem pierādījumiem. Tāpat arī Transportlīdzekļa un tā riepu tehniskais stāvoklis 2015.gada augustā nav fiksēts ar tādiem ticamiem pierādījumiem, kas ļautu secināt, ka riepas bija nevienmērīgi nodilušas un ka vienīgais šīs problēmas cēlonis ir savērsuma un sagāzuma regulēšanas neveikšana 2015.gada maijā. Prasītājs nav iesniedzis lietā jebkādu speciālista atzinumu par Transportlīdzekļa tehnisko stāvokli 2015.gada augustā.

Atbildētāja iesniegtās fotogrāfijas, kurās redzams Transportlīdzeklis uz pacēlāja ar jau demontētiem riteņiem un atsevišķi – divas riepas (lietas 8.lapa), nesniedz priekšstatu par to, kad šīs fotogrāfijas ir uzņemtas, kādi defekti bija Transportlīdzeklim fotogrāfiju uzņemšanas laikā, vai fotogrāfijās redzamās riepas bija tās pašas, ar kurām Transportlīdzeklis tika ekspluatēts no 2015.gada maija līdz 2015.gada augustam. Tāpat no šīm fotogrāfijām vien nav iespējams izdarīt secinājumus par to, ka Transportlīdzeklim bija nepareizi noregulēts savērsums un sagāzums, jo šo faktu konstatēšanai ir nepieciešamas speciālās zināšanas un attiecīgas iekārtas.

Tiesa atsaucas uz SIA „Latakko" interneta mājaslapas www.pkp.lv (lietas 28.-35.lapa) esošo informāciju un norāda, ka praksē ir atzīts, ka savērsuma un sagāzuma pārbaudi ir jāveic periodiski, pēc katriem nobrauktiem 10000-15000 km, tātad, vienu reiz pareizi veikti savērsuma un sagāzuma regulēšanai darbi negarantē, ka šie darbi vairs nebūs jāveic pēc kāda laika.

2015.gada 14.maija tehniskās apskates protokolā ir fiksēts Transportlīdzekļa odometra rādījums – 325442 km. Uz SIA „Teiksmas" 2015.gada 3.augusta čeka (lietas 11.lapa) aizmugurē ir ar roku izdarīts uzraksts „331376 km", kas pēc prasītāja paskaidrojuma ir Transportlīdzekļa odometra rādījums 2015.gada 3.augustā. Tādējādi, pēc remonta atbildētāja autoservisā ar Transportlīdzekli bija nobraukti 5934 km. Ņemot vērā, ka prasītājs norādīja, ka viņš ir pieredzējis autovadītājs ar lielu stāžu, problēmas ar nepareizi noregulētu savērsumu un sagāzumu prasītājam bija jāievēro daudz agrāk, nekā pēc tik liela nobraukuma. Taču pirmo rakstveida pretenziju atbildētājai prasītājs izvirzīja tikai 2015.gada 29.oktobrī (lietas 6.lapa), bet mutiski vērsās pie atbildētāja 2015.gada jūlijā.

Prasītāja apgalvojumi, ka viņš pamanīja problēmas un izteica pretenzijas atbildētājam jau 2015.gada maijā sarunā ar atbildētāja darbinieci /pers. F/, nav pierādīti ar jebkādiem citiem lietā iegūtajiem pierādījumiem, tostarp prasītājs nav lūdzis tiesu nopratināt /pers. F/ kā liecinieci. Turklāt šie tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi ir acīmredzamā pretrunā ar prasības pieteikumā un 2015.gada 29.oktobra pretenzijā norādīto, ka prasītājs šīs problēmas konstatēja „pēc nobrauktiem tikai 6000,- km".

Tiesa atsaucas uz Civillikuma 1776.panta noteikumiem un norāda, ja prasītājs būtu pierādījis apstākli, ka atbildētājs neveica savērsuma un sagāzuma pārbaudes un regulēšanas darbus un prasītājs to pamanīja jau 2015.gada maijā, prasītāja rīcība, turpinot lietot Transportlīdzekli pietiekami ilgu laiku, neatbilst Civillikuma 1776.panta normām par cietušā pienākumu veikt saprātīgus pasākumus, lai nepieļautu zaudējumu rašanos vai palielināšanos. Turklāt, ja prasītājs apzinājās, ka Transportlīdzekļa ekspluatācija ar nenoregulēto savērsumu/sagāzumu var radīt bīstamās situācijas uz ceļa, prasītājam saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi"

25.3.punktu būtu jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus, tātad, jāpārtrauc Transportlīdzekļa lietošana līdz attiecīgo remonta darbu veikšanai.

Kā atzīts tiesību teorijā un tiesu praksē, viens no zaudējumu atlīdzināšanas obligātajiem priekšnosacījumiem ir vainīgās personas prettiesiskā rīcība un cēloniskais sakars starp šo prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.

Tiesa atzina, ka prasītājs nav pierādījis atbildētājas prettiesisko rīcību – uzņēmuma līgumā nolīgto savērsuma un sagāzuma pārbaudes un regulēšanas darbu neveikšanu, kādēļ prasība kā nepierādīta ir noraidāma.

Vērtējot prasības pamatotību daļā par atlīdzības piedziņu par nodarīto morālo kaitējumu, tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1635.panta noteikumiem, norādīja, ka, ņemot vērā to, ka prasības pieteikumā kā atbildētājas prettiesiskā darbība tika norādīta bezdarbība – līgumisko pienākumu nepildīšana, morālais kaitējums nav prezumējams, un tas prasītājam ir jāpierāda.

Tiesa atzina, ka prasītājs nepierādīja atbildētāja neatļauto darbību, kas būtu par cēloni prasītāja nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumam, nenorādīja konkrēti, kāds morālais kaitējums Civillikuma 1635.panta otrās daļas izpratnē (fiziskas vai garīgas ciešanas) prasītājam ir nodarīts, un nepierādīja to. Līdz ar to arī šajā daļā prasība ir noraidāma kā nepierādīta.

Tiesa atzina, ka, noraidot prasību, nav pamata piedzīt no atbildētājas prasītāja labā tiesas izdevumus (lietas 51.-58.lapa).

Prasītājs/pers. B/ iesniedza apelācijas sūdzību par minēto tiesas spriedumu, kurā lūdz Zemgales apgabaltiesu atcelt Bauskas rajona tiesas 2017.gada 3.aprīļa spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai vai apmierināt prasību pilnā apjomā un piedzīt no SIA „IECAVAS SERVISS" par labu /pers. B/ 594,60 EUR un tiesas izdevumus.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka Bauskas rajona tiesas 2017.gada 3.aprīļa spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā.

Norādīts, ka tiesa spriedumā ir nepareizi norādījusi prasītāja personas kodu, iespējams, pieļaujot pārrakstīšanas kļūdu.

Tiesa prasību ir noraidījusi kā nepamatotu, kam prasītājs kategoriski nepiekrīt, jo atbildētāja iekasēja naudu par nepadarītu darbu – automašīnas priekšējo riteņu sagāzuma un savērsuma regulēšanu, par ko iedeva čeku, bet darbu neveica, kas noveda pie mantas – divu riepu zuduma, vienlaikus nostādot prasītāju dzīvībai bīstamā situācijā, tas ir, radot prezumējamu ļoti bīstamas avārijas iespēju – tā arī izpaužas morālais kaitējums – garīgas ciešanas (lietas 60.lapa).

Apelācijas sūdzības iesniedzēja prasītāja /pers. B/ pārstāvis zvērināts advokāts Gunārs Gailis tiesas sēdē uzturēja apelācijas sūdzību un prasību uz tajās norādītā pamata, sniedza prasībai un apelācijas sūdzībai analogus paskaidrojumus.

Atbildētājas SIA „IECAVAS SERVISS" pārstāve /pers. C/ tiesas sēdē apelācijas sūdzību un prasību neatzina, sniedza rakstveida paskaidrojumiem analogus paskaidrojumus, papildus paskaidroja, ka pirmās instances tiesas spriedums ir ļoti labi argumentēts un pamatots, prasība nav pamatota, atbildētāja kvalitatīvi izpildīja darbus, prasītājs ar pretenzijām vērsās pie atbildētājas tikai jūlija beigās, kad iekārta – savirzes stends, ar kuras palīdzību tiek veikta savērsuma un sagāzuma regulēšana, bija nodota verifikācijai, ko apstiprina SIA „HCT AUTOMOTIVE" izziņa, un tādēļ neatradās atbildētājas servisā.

Paskaidroja, ka nav apstiprinošo pierādījumu, ka prasītāja iepriekšējā tiesas sēdē uzrādītās riepas, kuras ir apskatījis arī auto eksperts, ir tieši tās, kuras atradās uz Transportlīdzekļa, turklāt riepas ir ražotas 2012.gadā, un līdz 2015.gadām tām jau varēja būt gan bojājumi, gan nodilums. Paskaidroja, ka 2015.gada maijā minētā iekārta atbildētāja autoservisā darbojās, savērsuma un sagāzuma regulēšanu veica atbildētājas darbinieks /pers. E/, kas bija pieredzējis meistars, atbildētāja bija lūgusi nopratināt viņu liecinieka statusā, bet diemžēl /pers. E/ ir miris.

Atbildētājas pārstāve paskaidroja, ka iemesli, kādēļ prasītāja Transportlīdzeklim bija nodilušas riepas, var būt dažādi, lietā ir materiāli par vispārzināmiem faktiem, kas to izraisa, tostarp, savirzes problēmu cēloņi var būt bedres, nelīdzeni ceļi. Prasītāja Transportlīdzeklis bija ļoti vecs, tehniskajās apskatēs regulāri bija konstatēti vairāki trūkumi, 2016.gadā tas vairs tehnisko apskati neizgāja.

Motīvu daļa

Zemgales apgabaltiesa, noklausījusies apelācijas sūdzības iesniedzēja prasītāja /pers. B/ pārstāvja zvērināta advokāta Gunāra Gaiļa un atbildētājas SIA „IECAVAS SERVISS" pārstāves /pers. C/ paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka prasītāja /pers. B/ apelācijas sūdzība pamatota daļēji, pamatota un apmierināma ir prasība daļā par zaudējumu atlīdzības 34,60 EUR piedziņu, prasība daļā par zaudējumu atlīdzības 60 EUR un morālā kaitējuma atlīdzības 500 EUR piedziņu nav pamatota, līdz ar to noraidāma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas noteikumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts apelācijas sūdzībā.

Prasītājs/pers. B/ Bauskas rajona tiesas 2017.gada 3.aprīļa spriedumu pārsūdzējis pilnā apjomā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Lietā nav strīda par turpmāk norādītajiem lietas faktiskajiem apstākļiem.

Prasītājs/pers. B/ 2015.gada 13.maijā nodeva atbildētājai SIA „IECAVAS SERVISS" remonta veikšanai transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, lai novērstu tos trūkumus un bojājumus, kas norādīti CSDD 2015.gada 6.maija tehniskās apskates protokolā Nr.RT 15T044283903 (lietas 9., 23.lapa), tostarp atbildētājai bija jāveic priekšējā tilta abu pušu sviru apakšējo sailentbloku maiņa un Transportlīdzekļa priekšējo riteņu savērsuma un sagāzuma pārbaude un regulēšana.

Darbu saraksts un to izmaksas ir norādītas atbildētājas darbinieka sastādītajā dokumentā bez parakstiem, ko puses neapstrīd (lietas 7.lapa).

Tādējādi 2015.gada 13.maijā starp pusēm tika mutiski noslēgts līgums, saskaņā ar kuru atbildētāja apņēmās sniegt prasītājam pakalpojumus - veikt Transportlīdzekļa remontu, tai skaitā, savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu (turpmāk arī strīdus pakalpojums).

Par remonta veikšanu prasītājs samaksājis atbildētājai kopsummā 230 EUR (lietas 11.lapa).

Lietā nav pierādījumu, kas apstiprinātu atbildētājas rakstveida paskaidrojumos izteikto apgalvojumu, ka remonta veikšanai prasītājs bija iesniedzis atbildētājai lietotas detaļas, no atbildētājas izsniegtiem čekiem redzams, ka prasītājs ir veicis samaksu gan par rezerves daļām, gan par servisa pakalpojumiem (lietas 11.lapa). Turklāt atbildētājas minētajiem apstākļiem nav nozīmes strīda izšķiršanā, jo atbildētāja nav norādījusi, ka strīdus pakalpojuma sniegšanas kvalitāti varēja ietekmēt atbildētāja remonta veikšanai piegādātās detaļas vai riepu stāvoklis, kas kā izriet no prasītāja paskaidrojumiem, bija lietotas, bet labā stāvoklī.

No 2015.gada 14.maija tehniskās apskates protokola Nr.RT 15T044418674 (lietas 10., 24.lapa) redzams, ka Transportlīdzekļa atkārtotajā tehniskajā apskatē netika konstatēti tie trūkumi, kas pirmajā pārbaudē 2015.gada 6.maijā, atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.466 „Noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem" 7.punktā noteiktajiem kritērijiem, bija novērtēti ar 2.vērtējumu (būtisks trūkums vai bojājums, kas ietekmē apkārtējo vidi vai var ietekmēt satiksmes drošību), un tika izsniegta atļauja Transportlīdzeklim piedalīties ceļu satiksmē līdz 2016.gada 31.maijam.

2015.gada 3.augustā pēc prasītāja lūguma SIA „Teiksmas" veica Transportlīdzekļa divu riepu nomaiņu un riteņu savērsuma un sagāzuma regulēšanu, par ko prasītājs samaksājis 34,60 EUR, ko apstiprina SIA „Teiksmas" 2015.gada 3.augusta čeks (lietas 11.lapa).

SIA „Teiksmas" 2015.gada 3.augusta čeka otrajā pusē ar roku izdarīts uzraksts „331376 km", nav apstrīdēts prasītāja apgalvojums, ka tas ir Transportlīdzekļa odometra rādījums 2015.gada 3.augustā. 2015.gada 14.maija tehniskās apskates protokolā Nr.RT 15T044418674 ir fiksēts Transportlīdzekļa odometra rādījums – 325442 km. Tādējādi, pēc remonta atbildētājas autoservisā ar Transportlīdzekli bija nobraukti 5934 km.

Pamatojot prasību par zaudējumu atlīdzības piedziņu, prasītājs norādījis, ka viņš ir samaksājis atbildētājai naudu par savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu, bet atbildētāja savērsuma un sagāzuma pārbaudi un regulēšanu nav veikusi, jo pēc nobrauktiem 6000 km prasītājs konstatējis, ka neveikto darbu dēļ Transportlīdzekļa divas priekšējās riepas ir kļuvušas bīstamas tālākai ekspluatācijai, un prasītājam radušies šādi zaudējumi: divu riepu 222-6516 C pirkšana – 60 EUR; riepu maiņa un savirzes regulēšana SIA „Teiksmas" 2015.gada 3.augustā – 34,60 EUR.

Tiesas sēdē 2017.gada 25.oktobrī prasītājs sniedza pirmās instances tiesā sniegtajiem paskaidrojumiem analogus paskaidrojumus, tostarp paskaidroja, ka problēmas ar automašīnu pamanījis jau pēc 10 dienām pēc remonta veikšanas atbildētājas autoservisā, kad bija nobraucis apmērām 1000 km, jo automašīnu „vilka pa labi" un sākās priekšējo riepu nodilums, viņš uzreiz griezās atbildētājas servisā, runājis ar /pers. F/ kundzi, prasot, lai servisā atkārtoti veic savērsuma un sagāzuma regulēšanu, bet viņam tika pateikts, ka iekārta ir remontā, lai atbrauc pēc nedēļas vai divām, kad atbrauca atkārtoti, pateica, lai atbrauc pēc pāris nedēļām, tā, gaidot, kad būs iespējams veikt pārbaudi, riepas nodila līdz tādam stāvoklim, ka vairs nebija iespējams braukt.

Paskaidroja, ka to, ka savērsuma un sagāzuma regulēšana nebija veikta vai bija veikta ļoti nekvalitatīvi, apstiprina automašīnas riepu nodilums pēc nobrauktiem 6000 km; riepas nebija jaunas, bet bija ļoti labas - protektors bija vairāk par 50%, apmērām 7 mm.

Prasītājs arī paskaidroja, ka brauca tikai pa asfaltētiem ceļiem Latvijā, Lietuvā un Polijā, un nav pamatota atbildētājas un pirmās instances tiesas norāde uz ceļu slikto stāvokli, kas, it kā, varēja izraisīt minētās problēmas. Paskaidroja, ka automašīnu ir pārdevis, bet riepas ir saglabājis, un uzrādīja apskatei tiesas sēdē. Paskaidroja, ka prasības pieteikumam pievienotajās fotogrāfijās Nr.1 un Nr.2 ir redzamas šīs riepas, pārējās fotogrāfijās – Transportlīdzeklis, šīs fotogrāfijas uzņemtas SIA „Teiksmas" servisā 2015.gada 3.augustā, kad tika veikta riepu maiņa un savērsuma un sagāzuma regulēšana, par ko prasītājs samaksājis 34,60 EUR.

Prasītājs paskaidroja, ka Transportlīdzeklis viņam bija nepieciešams ikdienā, alternatīvu variantu nebija, tāpēc braucis ar nenoregulētu savērsumu un sagāzumu, uzskata, ka atbildētājai bija pienākums izpildīt darbu kvalitatīvi un atkārtoti veikt pārbaudi, lai novērstu problēmas, tāpēc gaidījis, kad atbildētāja to izpildīs. Paskaidroja, ka par riepām, kas Transportlīdzeklim tika nomainītas SIA „Teiksmas" servisā 2015.gada 3.augustā, samaksājis 60 EUR, maksājuma dokumenta nav, jo nopircis pēc sludinājuma internetā no fiziskas personas.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka tiesiskajās attiecībās, kas izveidojās starp prasītāju /pers. B/ un atbildētāju SIA „JECAVAS SERVISS" uz minētā 2015.gada 13.maija mutiska līguma pamata, prasītājs ir uzskatāms par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē, savukārt atbildētāja par pakalpojumu sniedzēju minētā likuma 1.panta 4.punkta izpratnē, jo prasītājs kā fiziskā persona, izteica vēlēšanos izmantot atbildētājas pakalpojumus nolūkam, kurš nav saistīts ar viņa saimniecisko vai profesionālo darbību, savukārt atbildētāja savas saimnieciskās darbības ietvaros apņēmās sniegt prasītājam noteiktos pakalpojumus. Līdz ar to pušu attiecības ir vērtējamas, piemērojot ne tikai Civillikuma normas, bet arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma mērķis ir nodrošināt patērētājiem iespēju īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības, kā arī aizsargāt patērētāju kolektīvās intereses (2.pants).

Latvijas Republikas Satversmes tiesa 2011.gada 8.aprīļa spriedumā lietā Nr.2010-49-03 norādīja: „(..) Patērētāju tiesību aizsardzības likuma mērķis ir ļaut patērētājam īstenot savas tiesības un tās aizsargāt (..) Valstij jānodrošina efektīva patērētāju tiesību aizsardzība." (http://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2016/02/2010-49-03_Spriedums.pdf).

Patērētāju tiesību aizsardzības likums, kurā ir iekļautas Eiropas Savienības direktīvu pamatnostādnes patērētāju tiesību aizsardzības jomā, uzliek īpašus pienākumus pakalpojuma sniedzējam, slēdzot līgumus un sniedzot pakalpojumus, kā arī tiesai, vērtējot pakalpojuma sniedzēja un patērētāja attiecības. Tiesai ir jāievēro princips, ka patērētājs ir vājākā līgumslēdzēja puse un ir īpašs tiesisko attiecību subjekts, kas bauda likumdevēja un tiesas speciālo aizsardzību. Tas nepārprotami izriet no Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvā regulējuma un judikatūras *(sk., piem., Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 21.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-206/2015, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2013.gada 12.marta spriedumu lietā Nr.SKC-108/2013, 2015.gada 20.februāra spriedumu lietā Nr.SKC- 19/2015).*

Augstākās tiesas Civillietu departaments atzinis: „Lai gan civilprocess pamatā balstās uz sacīkstes principu, tomēr no tā pastāv izņēmumi. Viens no šādiem izņēmumiem ir judikatūrā stabili nostiprinātā atziņa par tiesas pienākumu *ex officio* pārbaudīt iespējamo patērētāja tiesību pārkāpumu." *(sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 11.septembra spriedums lietā Nr. SKC-175/2015 8.punkts*).

Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 32.pantam, patērētāju prasības par zaudējuma atlīdzību risināmas tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, ņemot vērā, ka patērētājam nav speciālu zināšanu par iegādātās preces vai saņemtā pakalpojuma īpašībām un raksturojumu.

Zemgales apgabaltiesa, atzīst, ka no normatīvā regulējuma patērētāju tiesību aizsardzības jomā mērķa un jēgas, judikatūras atziņām izriet secinājums, ka patērētāja kā vājākās puses aizsardzības princips tiesai jāievēro ne tikai, vērtējot līguma noteikumus, bet arī, izšķirot patērētāja un pakalpojuma sniedzēja strīdu par sniegtā pakalpojuma kvalitāti.

Pakalpojumu sniedzējs ir vērtējams kā profesionālis savā jomā, tam ir jāpārzina attiecīgās jomas prasības. Pakalpojuma sniedzējs juridiska persona atšķirībā no patērētāja fiziskas personas ir ietekmīgāks, tam ir lielākas iespējas saņemt speciālistu konsultācijas un atzinumus.

Pakalpojuma sniedzējam ir pienākums sniegt pakalpojumu pienācīgā kvalitātē un, pastāvot strīdam, pierādīt, ka pakalpojuma sniegšanas rezultāts atbilst tam, par ko bijusi vienošanās, ka pakalpojums atbilst prasībām, kas tiek pamatoti izvirzītas šādiem pakalpojumiem.

Tiesa atzīst, ka tam apstāklim, ka, pastāvot strīdam, prasītājs nav iesniedzis pierādījumus apgalvojumam, ka atbildētājas autoservisā bija vērsies nekavējoties, konstatējot problēmas, tas ir, pēc 10 dienām pēc remonta veikšanas atbildētājas autoservisā, kad bija nobraucis apmērām 1000 km, nav izšķirošas nozīmes lietā.

No 2018.gada 31.janvāra SIA „Auto ekspertīze" tehniskā eksperta /pers. N/ sastādīta T/I Riepu apskates protokola Nr.1/31/01/18 (turpmāk arī Protokols) un tam pievienotas fototabulas (lietas 79.-82.lapa) redzams, ka tehniskais eksperts, pamatojoties uz /pers. B/ mutisku pieprasījumu, ir veicis riepu apskati un šajā protokolā ir norādījis apskates rezultātus.

Protokolā norādīts, ka apskatei uzrādītas divas vasaras simetriskās riepas komerctransportam – GISLAVED COM*SPEED 112/110R 225/65 R16 C, riepu slodzes indekss 112 (1120 kg), riepu ātruma indekss R (170 km/h), abu riepu izgatavošanas indekss 0912 (2012.gada 9.nedēļa) un konstatējis, ka abām riepām vērojams asimetrisks protektora nodilums (skat. fototabulas 1.lp.) pie kura riepas vienas malas protektors nodilis vairāk par otrās, kas izteikti redzams foto Nr.3, Nr.4. Vienai no riepām (skat. fototabulas 2.lp.) nodiluma rezultātā atsegts riepas jostas kordu slānis. Tās protektora dziļums riepas vidusdaļā ir 1,18 mm (skat. foto Nr.5). Otrai uzrādītajai riepai (skat. fototabulas 3.lp.) protektora dziļums riepas vidusdaļā ir 2,22 mm (skat. foto Nr.10). Protokolā norādīts, ka protektora dziļuma mērījumiem ir informatīvs raksturs, tie veikti ar digitālo dziļuma mēru (0-25,45 mm).

Minētās riepas prasītājs uzrādīja apskatei tiesas sēdē 2017.gada 25.oktobrī, paskaidrojot, ka šīs riepas tika demontētas no Transportlīdzekļa 2015.gada 3.augustā SIA „Teiksmas", kur bija veikta riepu nomaiņa un Transportlīdzekļa riteņu savērsuma un sagāzuma regulēšana, un tika uzņemtas prasības pieteikumam pievienotās fotogrāfijas.

Vizuāli, salīdzinot Protokolam pievienoto fotogrāfiju Nr.1 ar prasības pieteikumam pievienotajām fotogrāfijām Nr.1 un Nr.2, secināms, ka tehniskajam ekspertam uzrādītās riepas neatšķiras no prasības pieteikumam pievienotajās fotogrāfijās redzamām riepām.

Zemgales apgabaltiesa piekrīt prasītāja pārstāvja viedoklim, ka nav pamata apšaubīt, ka riepu apskates laikā tehniskā eksperta konstatētais riepu protektora nevienmērīgs nodilums, kuras rezultāti ir fiksēti Protokolā, ir radies tāpēc, ka riteņu savērsuma un sagāzuma regulēšana nebija veikta kvalitatīvi. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, kas dotu pamatu apšaubīt šādu secinājumu.

Atbildētāja kā pakalpojuma sniedzēja nav iesniegusi pierādījumus, kas apstiprinātu, ka Transportlīdzekļa priekšējo riteņu savērsuma un sagāzuma regulēšanu ir veikusi kvalitatīvi, nav arī iesniegusi pierādījumus, kas dotu pamatu secināt, ka riepu nodilumu ir izraisījuši citi apstākļi, nevis atbildētājas sniegtais neatbilstošs pakalpojums.

Norādot, ka prasītājs nav pierādījis, ka fotogrāfijās Nr.1 un Nr.2 (lietas 8.lapa) redzamas tieši tās riepas, kas atradās uz Transportlīdzekļa, un ka tieši tās riepas prasītājs ir uzrādījis tiesas sēdes laikā 2017.gada 25.oktobrī un apskatei tehniskajam ekspertam, atbildētājas pārstāve neiesniedza nekādus pierādījumus, kas dotu pamatu apšaubīt prasītāja paskaidrojumu, ka prasības pieteikumam pievienotās fotogrāfijas ir uzņemtas SIA „Teiksmas" servisā 2015.gada 3.augustā, ka fotogrāfijās Nr.1 un Nr.2 ir redzamas riepas, kas tika demontētas no Transportlīdzekļa.

Turklāt, ja riepas nebūtu nodilušas, un strīdus pakalpojums būtu sniegts pienācīgā kvalitātē, prasītājam nebūtu pamata pēc nobrauktiem 5934 km veikt riepu nomaiņu un Transportlīdzekļa priekšējo riteņu savērsuma un sagāzuma regulēšanu.

Zemgales apgabaltiesa, pretēji atbildētājas un pirmās instances tiesas viedoklim, atzīst, ka liecinieka /pers. D/ liecība un 2015.gada 14.maija tehniskās apskates protokols Nr.RT 15T044418674 neapstiprina to, ka savērsuma un sagāzuma pārbaude un regulēšana atbildētājas autoservisā tika veikta kvalitatīvi, jo transportlīdzekļa tehniskās apskates laikā netiek veikta transportlīdzekļa riteņu savērsuma un sagāzuma pārbaude ar speciālo šim mērķim paredzēto ierīci.

Pirmās instances tiesā nopratinātā liecinieka /pers. D/ liecība apstiprina, ka 2015.gadā, strādājot atbildētājas autoservisā, viņš veicis prasītāja automašīnas remontu, tostarp nomainījis balsta šarnīrus, pabeidzot darbus, automašīnu nodeva citam darbiniekam /pers. E/, kurš bija labs speciālists savā lietā, un kuram vajadzēja regulēt savērsumu, ko veic uz speciālas iekārtas, darbinieki par paveikto darbu atskaitījās /pers. F/.

Liecinieka liecība par to, ka /pers. E/ bija labs speciālists, neapstiprina, ka atbildētāja ir sniegusi kvalitatīvu pakalpojumu, jo savērsuma un sagāzuma regulēšanas kvalitāte ir atkarīga ne tikai no speciālista prasmēm, bet arī no ierīces tehniskā stāvokļa, ar kuras palīdzību tiek veikta regulēšana, tādējādi pakalpojuma sniegšanas kvalitāte ir atkarīga gan no cilvēciskā faktora, gan no atbilstoša tehniskā aprīkojuma un kvalitātes.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „HCT AUTOMOTIVE" 2018.gada 9.janvāra apliecinājumā, kuru parakstījis inženieris /pers. P/, norādīts, ka SIA „HCT AUTOMOTIVE" apliecina, ka SIA „JECAVAS SERVISS" riteņu ģeometrijas savirzes stends Fasep Atomic CL-2 no 2015.gada 24.jūlija līdz 2015.gada 10.augustam atradās SIA „HCT AUTOMOTIVE" servisā Vienības gatvē 181 (iepriekš – Tīraines iela 2), Rīgā uz iekārtas defektāciju un remontu (lietas 88.lapa).

Pretēji atbildētājas pārstāves paskaidrojumiem par to, ka norādītajā laika posmā tika veikta minētās ierīces verifikācija, no apliecinājumā esošajām ziņām izriet, ka SIA „HCT AUTOMOTIVE" ir veikusi SIA „JECAVAS SERVISS" riteņu ģeometrijas savirzes stenda defektāciju un remontu.

Lietā nav ziņu par minētā savirzes stenda tehnisko stāvokli 2015.gada maijā, bet konstatētajos apstākļos tam nav izšķirošas nozīmes lietā, jo atbildētāja, pastāvot strīdam, nav pierādījusi, ka strīdus pakalpojums ir sniegts pienācīgā kvalitātē, un ka riepu protektora nevienmērīgu nodilumu pēc ar Transportlīdzekli nobrauktiem 5934 km nav izraisījusi nepareizi veikta riteņu savērsuma un sagāzuma regulēšana.

Pēc prasītāja pretenziju saņemšanas atbildētāja nav veikusi pasākumus, lai pārbaudītu, vai pakalpojums atbilst tam, par ko puses bija vienojušās, vai pakalpojums ir sniegts ar profesionālu rūpību, ņemot vērā prasītāja kā patērētāja intereses.

Atbildētājas pārstāves un pirmās instances tiesas atsauce uz SIA „Latakko" interneta mājaslapas www.pkp.lv (lietas 28.-35.lapa) esošo informāciju par to, ka riepu nodilumu ietekmē dažādi faktori, ka savirzes problēmu rašanās cēloņi ir, cita starpā, akmeņaini un nelīdzeni ceļi, kas var izraisīt mehāniskos triecienus, kas skar automašīnas ritošo daļu, ka praksē ir atzīts, ka savērsuma un sagāzuma pārbaudi ir jāveic periodiski, pēc katriem nobrauktiem 10000-15000 km, nepierāda atbildētājas sniegtā pakalpojuma kvalitāti un to, ka riepu nodilumu ir izraisījuši citi apstākļi, nevis atbildētājas nepienācīgi sniegtais pakalpojums.

Tiesa atzīst, ka prasītāja paskaidrojumi par to, ka Transportlīdzekļa priekšējo riepu savērsuma un sagāzuma regulēšana nebija veikta kvalitatīvi, apstiprina prasītāja iesniegtie pierādījumi to savstarpējā saistībā un sakarībā, savukārt atbildētāja nav iesniegusi attiecīgus pierādījumus tam, ka pakalpojumu ir sniegusi pienācīgā kvalitātē, un nav arī iesniegusi pierādījumus, kas dotu pamatu apšaubīt prasītāja argumentu un iesniegto pierādījumu ticamību.

Ievērojot norādīto, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka prasītāja /pers. B/ apelācijas sūdzība ir pamatota daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1770., 1772., 1779.pantu ir apmierināma prasība daļā par zaudējumu atlīdzības 34,60 EUR piedziņu no atbildētājas, kas prasītājam radušies, samaksājot SIA „Teikmas" 2015.gada 3.augustā 34,60 EUR par Transportlīdzekļa divu riepu maiņu un savērsuma un sagāzuma regulēšanu, kas ir cēloniskā sakarā ar atbildētājas rīcību, nesniedzot prasītājam pakalpojumu pienācīgā kvalitātē.

Ievērojot Civillikuma 1776.panta noteikumus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka nav pamata prasības apmierināšanai daļā par zaudējumu atlīdzības 60 EUR piedziņu, ko prasītājs pamatojis ar izdevumiem par divu riepu iegādi, kas tika uzliktas Transportlīdzeklim 2015.gada 3.augustā SIA „Teiksmas", nomainot nodilušās riepas.

Prasītājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka par riepu pirkšanu viņš ir samaksājis 60 EUR, bet konkrētajā gadījumā, ņemot vērā turpmāk norādīto, zaudējumu apmēra pierādīšanai nav nozīmes.

Atbilstoši Civillikuma 1776.panta noteikumiem, cietušajam zaudējumu novēršanai jāveic tādi pasākumi, kas attiecīgajos apstākļos ir saprātīgi. Cietušajam ir tiesības prasīt to zaudējumu atlīdzību, no kuriem tam nav bijis iespējams izvairīties, veicot minētos pasākumus.

No prasītāja paskaidrojumiem izriet, ka problēmas ar automašīnu viņš pamanījis aptuveni pēc 10 dienām pēc remonta veikšanas atbildētājas autoservisā, kad bija nobraucis apmēram 1000 km, kas deva pamatu secināt, ka priekšējo riteņu savērsuma un sagāzuma regulēšana nebija veikta vai nebija veikta kvalitatīvi, līdz ar to prasītājam kā autovadītājam bija jāapzinās iespējamās sekas, kas var rasties, turpinot ekspluatēt Transportlīdzekli, tostarp riepu nodiluma rašanos, un bija jāpārtrauc Transportlīdzekļa lietošana līdz attiecīgo darbu veikšanai. Prasītāja paskaidrojumos norādītie apstākļi, ka savērsuma un sagāzuma regulēšanu nebija iespējams veikt atbildētājas autoservisā, ka Transportlīdzeklis viņam bija nepieciešams ikdienā, un ka pakalpojuma trūkumi bija jānovērš atbildētājai kā pakalpojuma sniedzējai, neattaisno prasītāja rīcību, ekspluatējot Transportlīdzekli, kas nav atbilstošā tehniskā kārtībā.

Līdz ar to prasība daļā par zaudējumu atlīdzības 60 EUR piedziņu ir noraidāma.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka prasība daļā par atlīdzības 500 EUR piedziņu par morālo kaitējumu nav pamatota, līdz ar to noraidāma turpmāk norādīto argumentu dēļ.

Civillikuma 1635.panta pirmā daļa paredz, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Šī panta otrā daļa noteic, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Civillikuma 1635.panta trešā daļa paredz, ka gadījumā, ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Latvijas Republikas Augstākā tiesa Tiesu prakses apkopojumā „Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās", 2014.gads (turpmāk - Tiesu prakses apkopojums) norādīja: „Morālais kaitējums ir personas ciešanas, sāpes, pārdzīvojumi, ko nav iespējams tieši novērtēt. Pārciestā sekas nav iespējams aizstāt ar naudu, taču, sniedzot cietušajai personai atbilstīgu atlīdzinājumu naudas izteiksmē, ir iespējams sniegt viņai zināmu gandarījumu un tādējādi mazināt ciešanas un sāpes. Tā kā morālais kaitējums ir aizskāruma negatīvās sekas, tiesai pēc prettiesiskas rīcības fakta visupirms ir jākonstatē morālā kaitējuma esamība un tikai pēc tam jāvērtē atlīdzības apmērs" (sk. Tiesu prakses apkopojuma Kopsavilkuma daļas 1.punktu).

Tiesu prakses apkopojumā cita starpā norādīts, ka atsauces uz tiesu praksi administratīvajās lietās attiecībā uz tiesību aizskāruma atzīšanu par nebūtisku, piemēram, „Personai nav tiesību uz atlīdzinājumu par nebūtisku (maznozīmīgu) tiesību aizskārumu" neatbilst normām par civillietās piemērojamo likumu. Neraugoties uz atšķirībām likumos, kas civillietās neļauj tieši norādīt, ka aizskārums nav būtisks, prakse virzās tādā pat virzienā kā administratīvajās lietās. Par pamatu tam atzīstams norādījums Civillikuma 1635.pantā, ka jāņem vērā morālā kaitējuma smagums un sekas. Tātad kaitējuma smagums un sekas var tikt atzītas par maznozīmīgām (sk. Tiesu prakses apkopojuma Kopsavilkuma daļas 24.punktu).

/pers. B/, pamatojot prasību par atlīdzības piedziņu par morālo kaitējumu, norādījis, ka atbildētājai, neveicot savērsuma un sagāzuma regulēšanu, atbilstoši līgumiskajam pienākumam, prasītājs tika nostādīts dzīvībai bīstamā situācijā, braucot ar Transportlīdzekli, kuram pēkšņi var uzsprāgt priekšējās riepas, apdraudot prasītāju, pasažierus un citus kustības dalībniekus, kuri piedalās ceļu satiksmē.

Tiesa nepiekrīt prasītāja argumentam, ka nepareizi noregulēts riteņu savērsums un sagāzums uzreiz var izraisīt riepu uzsprāgšanu, tas izraisa riepu pakāpenisku nevienmērīgu nodilumu transportlīdzekļa ekspluatācijas laikā, un riepām nodilstot, var rasties šāds apdraudējums.

Kā norādīts iepriekš, prasītājam, pamanot minētās ar Transportlīdzekļa vadīšanu saistītas problēmas, kas deva pamatu secināt, ka riteņu savērsums un sagāzums nav pienācīgi noregulēts, bija jāpārtrauc Transportlīdzekļa lietošana līdz attiecīgo darbu veikšanai. Pirmās instances tiesa pamatoti spriedumā norādījusi, ka šāds transportlīdzekļa vadītāja pienākums izriet arī no Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmās daļas un Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" 25.3.punkta.

Ņemot vērā, ka atbildētājas nekvalitatīvi sniegtais pakalpojums nevarēja izraisīt prasītāja norādītās iespējamās negatīvās sekas, bet tās varēja rasties prasītājam ekspluatējot Transportlīdzekli, kas nebija pienācīgā tehniskā stāvoklī, un ko prasītājs nepārprotami bija apzinājies, kā tas izriet no viņa paskaidrojumiem, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka nav pamata secināt, ka atbildētājas neatļautas darbības rezultātā prasītājam tika nodarīts morālais kaitējums. Līdz ar to nav pamata prasības apmierināšanai par atlīdzības piedziņu par morālo kaitējumu.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka Bauskas rajona tiesa, noraidot prasību pilnīgi, nepareizi novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, kas attiecas uz pušu strīdu par atbildētājas sniegtā pakalpojuma kvalitāti, jo tiesa nav ņēmusi vērā normatīvo regulējumu patērētāju tiesību aizsardzības jomā un judikatūras atziņas šajā jautājumā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļā noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, tiesa izdevumus prasītājam piespriež proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Ņemot vērā, ka prasība ir celta par 594,60 EUR piedziņu, prasība tiek apmierināta daļēji – 34,60 EUR apmērā, tādējādi 5,82 % apmērā, no atbildētājas prasītāja labā, atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumiem, attiecīgi piedzenami prasītāja tiesas izdevumi 5,82 % apmērā no samaksātās tiesas izdevumu summas.

Prasītājs samaksājis valsts nodevu par prasības pieteikumu 89,19 EUR (lietas 5.lapa), par apelācijas sūdzību - 89,19 EUR (lietas 61.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13,86 EUR (lietas 5., 45., 62.lapa).

Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenama par prasības pieteikumu samaksātās valsts nodevas daļa 5,19 EUR (5,82 % no 89,19 EUR), par apelācijas sūdzību samaksātās valsts nodevas daļa 5,19 EUR (5,82 % no 89,19 EUR) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13,86 EUR.

Civilprocesa likuma 44.panta otrā daļa noteic, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem ar lietas vešanu saistītie izdevumi - izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu - atlīdzināmi to izdevumu faktiskajā apmērā.

Prasītājs iesniedzis SIA „Auto ekspertīze" 2018.gada 31.janvāra rēķina Nr.277 kopiju un prasītāja konta izdruku, kas apstiprina, ka rēķina izsniegšanas dienā prasītājs samaksājis par spriedumā minēto tehniskā eksperta veikto riepu apskati, kuras rezultāti norādīti Protokolā, 30 EUR (lietas 83., 84.lapa), tādējādi prasītāja izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu ir 30 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punktu un 44.panta otro daļu no atbildētājas prasītāja labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 30 EUR.

Tādējādi, daļēji apmierinot prasību, no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesāšanās izdevumi 54,24 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot izklāstīto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 433., 434.pantu, Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a:

/pers. B/ prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „IECAVAS SERVISS" par zaudējumu atlīdzības piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „IECAVAS SERVISS", reģistrācijas Nr.43603008779, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, zaudējumu atlīdzību 34,60 EUR un tiesāšanās izdevumus 54,24 EUR, kopā - 88,84 EUR (astoņdesmit astoņi *euro* un 84 centi).

/pers. B/ prasību par zaudējumu atlīdzības 60 EUR un par morālā kaitējuma atlīdzības 500 EUR piedziņu noraidīt.

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „IECAVAS SERVISS" termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā paredzētajos gadījumos trīsdesmit dienu laikā no tiesas paziņotā pilna sprieduma sastādīšanas datuma, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā.

Ja spriedums sastādīts pēc noteiktā datuma, sprieduma pārsūdzēšanas termiņu skaita no sprieduma faktiskās sastādīšanas dienas.

Pilns spriedums sastādīts 2018.gada 30.maijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese	(paraksts)	S.Maršāne
Tiesnese	(paraksts)	I.Skudra
Tiesnese	(paraksts)	I.Belicka